

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRAJER LALOS.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy óra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
minden nap délután 5 órákor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 220. szám.

Szombat, szept. 26.

A bankartell bukása.

— szeptember 26.

A bankartell, a budapesti bankok kartellje kimult. Akik a születésekor előrelátták a pusztulását, maguk se hitték, hogy ilyen rövid ideig fog vergődni. A saját mérge, a saját vére fullasztotta meg. Falánkság hozta létre: a nagy bankok falánksága, amely a vidék fokozottabb megsarcolására törekedett. Csak hogy a nagy étvágyú pénzoroszlánok egymással szemben is éhesek maradtak, s az egymás ellen való irigységük törte meg az erkölcsstelen szövetkezést, s vetette végét a közös hadjáratnak.

Augusztus 10-én lépett életbe a bankartell, amelynek összehívásán hónapokkal előbb, verejtékes kinnal dolgoztak az ország közgazdaságának élén álló, kitüntetésekben gazdag férfiak. Akik egyszer megízlelték a 6, sőt 7, 7 és 1/10%-os kamatlábat, azoknak végtelen tragikus gondolat volt, hogy a 4%-os bankkamatlábbal egyenlő percenten adjanak pénzt, vagy pedig, ami korábban természetes volt, hogy a bankkamatlábban alul is szolgálják ki a pénzpiacot. Ez a gyöttrő kétségbeesés váltotta ki a bankartell gondolatát. S amikor a bős konkurrens a közös tálnál végre összegyűltek, nem álltak meg a kölcsönkamatlábak felemelésénél, hanem a kedves alkalmat felhasználva, mindjárt a betéti kamatlábat is leszállították. A betevőtől is elvettek, az adóstól is: így azután egész jól mentek a telnek, amelynek során tudvalevőleg a mérlegek készülnek.

És negyvennégy nap múlva a bankartellnek vége van. Előbb a Magyar Kereskedelmi R.-t. lépett ki a betéti kartellből. Most pedig követte a Magyar Orsz. Központi Takarékpénztár. A kartellen kívül álló bank, a Magyar Pénzüntézetek Központi Hitelbankja megbuktatta elnökét, Mándy

Lajos, aki kerékkötője volt ez intézetnek a kartell ellen való védőharcában. Közben a vidéki intézetek francia tőkét szereztek, vagy pedig kaptak arra biztosítékot. Mindez a lavina erejével indult a kartellnek és azt össze is törte. A belső okok mellett sietette a pusztulást a külső erők tömege: az ország kereskedelmi és iparkamaráinak, a törvényhatóságoknak tiltakozása, amelynek során olyan megbélyegző kritikával illették a kartellbe szövetkezett nagy bankokat, amely egy önértékes szövetkezetecskét is megpirítana.

Ugyanezek a testületek, az egész vidéki sajtóval együtt, az erélyes tiltakozásokon kívül a kormány intézkedéseit is sürgették, amely aligha támogatható volna az állami betétekkel és egyéb eszközökkel olyan intézetekkel, amelyek minden erkölcsi alap nélkül ily sulyos prés alá zárták az ország gazdasági életét.

A bankartellnek tehát vége van s az, hogy ilyen rövid ideig tudta magát fenntartani, bizonyossága annak, hogy Magyarországon ilyen szövetkezésnek nemcsak joga nincs az életre, de talaja sem. Nagyon erősnek képelték a városi pénzkirályok magukat és nagyon gyöngének a vidéki vazallusokat, amikor a kartell proklamálták. Csupán azt találták szükségesnek, hogy a bécsi bankokkal szövetkezzenek s mikor ez megvolt, kiszögezték a „kondíciókat.” Valamiben elszámították magukat s ez a valami mindig megdönti a számításukat. És ez a szinte szegényletes kudarc bizonyára hosszú időre eltemeti az ötletet, amely a bankartell szülte és nevelgette.

Ennek az erkölcsstelen szövetkezésnek tanúságait pedig szivleljék meg a vidéki pénzüntézetek. A vidéki pénzüntézetek — és ebben előljártak a nagybecskerekiek — eddig is arra törekedtek, hogy a

maguk tőkét minél nagyobbra növeljék, alapjukat minél szélesebbre és erősebbre bőveljék és ezáltal minél függetlenebbekké tegyék magukat. Ennek a törekvésnek fokozottabb mérvben kell érvényesülni a jövőben s a közönség, amely természetesen szintén érezte a kartell hatásait, minden erejével támogassa ezt az igyekezetet. Minél hatalmasabbak, tőkében minél erősebbek lesznek a vidéki pénzüntézetek, annál biztosabb lesz az ellenálló képességük a mostanihoz hasonló kísérletekkel szemben, ha azok a fővárosi bankokat kormányzó agyakban esetleg újra gondolatra kapnának.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/2 óráig délután; ugyanazon napokon este 6-tól 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déiben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

Szeptember 30. Városi közgyűlés.

Október 5. Közig. bizottság ülése.

Október 5., 6. Megyei áll. vál. ülés.

Október 7. Számonkérő tisztizék.

Október 8. Rendes őszi közgyűlés.

Október 8., 9., 10., 11. Országos vásár.

— Személyi hírek. Botka Béla főispán ma délelőtt automobilján Ólécze utazott, ahonnan csak hétfőn tér vissza.

Dr. Perisics Zoltán polgármester ma reggel visszaérkezett Budapestről, ahol hivatalos ügyekben járt el.

— A városi állandó választmány ülése. Nagybecskerek városi állandó választmánya hétfőn, szeptember hó 28-án délután 3 órákor ülést tart, amelyen a 30-án megtartandó rendes őszi közgyűlés elé kerülő tárgyakat készítik elő.

— Kinevezések. A vármegye főispánja Kovács Márton alibunári, Méhes Lajos pancsovai és Zamnicki Antal nagybecskereki harmadosztályú utmestereket másodosztályú utmesterekké nevezte ki.

A „TORONTÁL” tárcája.

A három boldogság.

Egyszer — nem voltam több tizenhat évesnél — találkoztam utközben a kis Lucyvel, ki a sővény mellett baktatott tova, a siető madár apró lépteivel. Miért nem röpült, ha olyan sietős volt az útja? Bizonyára voltak szárnyai, a szép angyalnak a ruhája redői alatt. De hát le kellett volna vetnie a ruháerekeit s a milyen szegénylős volt, ezt a viláért sem tette volna.

Egész erejéből sietett pedig. Meg nem állott volna egy pillanatra sem galagonya virágot tépni vagy hallgatni a cinegék csicsérgését, nézni a csillagok kéjes rezgését s a tó tükre fölött szalplongó szitakötőket.

A tavaszt mód felett elszomorította, amint látta, hogy a lányka így halad el benne anélkül, hogy a legkisebb figyelemre méltatná.

— Eh, hát itt vagy kis Lucykém, mondtam neki. Hová futsz olyan szaporán, messze a házikótól, hol öreganyád régi dalokat dudolgatva fonja a hófehér vászonhoz való fonalat?

Eleinte habozott, válaszoljon-e a kérdésemre; vannak dolgok, miket nem mer az ember bevallani a jövő-menőknek; végre pirulva s szeméit lesütve:

— Megyek a szeretőmhöz, mondta. Ott vár a nyárfa erdő szélén, mely amoda az ut jobb oldalán látszik.

— Ah! nagyon jól teszed, feleltem neki. Sok leány van, akik a te helyedben még bábuikkal játszanának vagy kis nővéreket tanítgatnák olvasni. Nos, ez ugyan kellemes szórakozás és érdekes foglalkozás! Vagy a háziteendőket látják el, segítve az anyjoknak, meg a cselédeknek, porolva a butorokat, elrakosgatva az edényeket, foltogatva a fehérneműt; kitünő mód kivörösíteni a kezét s behasogatni a körmeiket!

— Nem, nem, ha ilyen fiatal és szép a leány, legjobban illik odanyujtani az ajkait annak, aki sóvárog utánok. Nem volna kedves az élet, ha nem volna édes a szerelem. Amint szived, ábrándjaid, serdülő korod titokzatos bájai kinyílnak, add oda egy pompás bokrétaba kötve.

— Tudd meg, hogy a száj csókra van teremtve, mint a rózsza a szerelmes méhek ölegetésére; a szerelem, még ha kegyetlen is, hasonlíthatatlan extázis.

— Menj, menj, Lucykém, fuss gyorsan, még gyorsabban az egyetlen élvezet felé, mely megérdemli, hogy szülessünk és ne haljunk meg.

De bizonyára Lucynek nem volt szüksége rá, hogy szerelemre buzdítsam, mert rám sem hallgatva, már jó tova járt amoda, a nyárfa erdő közelében, hol a fecske sebességével látam őt eltűnni.

Siettem, közeledtem én is arra. A sűrű fűs bozót mögött nem láttam senkit, de hallottam — a madarak elnémultak a figyelmes szellőben — egy csók, még egy csók cuppanását és szép és hosszú szerelmet kívántam az én Lucykémnek.

Más alkalommal — eszembe jutott még egyszer, bár csak homályosan az idő, mikor fiatal voltam — találkoztam egy ünnepélyen a szép Lucyvel, amint királynői büszkeséggel lépkedett keresztül a termen.

Nem hasonlított többé a kis lányhoz, ki olyan szaporán surrant tova egykor a virágos sővények mellett. Szébb nem volt, de csinosabb tette a pompás ruha és a drágakövek tündöklése. Nehéz lett volna megmondani, vajjon az öltözékének csillogása a terem pazar fényétől, vagy a rá tapadó sóvárgó szemek szerelméből származott-e.

Mert a legszebb hercegek, az összes magasrangú vendégek csak Lucy-t bámulták.

Nyilvánvaló volt, hogy mindnyájan készek lennének örömmel meghalni a dicsőségért, hogy térdre borulva csókolhassák a cipője szalagját. De ő rá sem hederített ennyi szerelemre, ennyi hódolatra. Közönyösen haladt el az önkívületbe esett csoportok közt. S észre sem vette az ajtó mellett a kis apródot sem, ki majd oda lett epekedésében.

— Ejh, hát itt vagy kis Lucykém, mondtam neki. Ugyan hová ilyen büszkén, könyörület nélkül a tömeg iránt, mely körül fog és hő vágygylal kísér?

Nem felelt mindjárt s büszkén nézett rám a szép asszony; végre fenséges lassúsággal mégis megszólalt:

— Megyek a királyhoz; vár a képesarnokban, hol őseinek az arcképei sorakoznak. Fel akarja ajánlani nekem, az őrgórnői címmel együtt az összes arany- és drágaközsákmányt, melyet a szirinagori rajah ellen folytatott háborújában ejtett.

— Ah, milyen okosan teszed! — mondtam. Sok asszony van, aki a te helyedben otthon maradna ebédet főzni a férjének, rendbe hozni a gyermekeit. Nagyon nemes foglalkozás igazán egy értelmes nőnek! Vagy talán ábrándos szíved ellágyulva ezeknek a hercegeknek és más előkelőségeknek a susogására hajlandó lenne vigasztalni a kis apródot.

— Nem, nem, csak a dicsőség és gazdagság után való féktelen sóvárgás méltó csupán foglalkoztatni a lelket. Az a fő, hogy reszkető imádatlalt üdvözöljön a nép, hogy márvány-palotában lakjunk s kimerithetlen kincsek legyennek felhalmozva a szekrényeinkben. Rajta, rajta kis Lucykém! menj a királyhoz. Nagyon is szerény vagy, hogy beéred az őrgórnői címmel és egy rajah kincseivel.

Lucy azonban nem vesztegette az időt, hogy rám hallgasson; már messze járt s láttam

— **Rudolf trónörökös szobrának leleplezése.** Október hó 12-én lesz Budapesten boldog emlékü Rudolf trónörökösünk szobrának a leleplezése. A leleplezési ünnepély, melynek fényét emelni fogja az, hogy maga a király is részt vesz azon, a budapesti Uránia tudományos színház csarnokában lesz. A szoborleleplezési ünnepségre szóló meghívókat nagyjából már szét is küldötték s ilyen meghívót kapott Botka Béla főispán, valamint Torontálvármegye törvényhatósága is.

— **A virilisták névjegyzéke.** A megyei igazoló választmány a legtöbb adót fizetők névjegyzékének ügyében tegnap délután tartotta befejező ülését Franz J. L. elnöklésével. Az ülésen kiigazították a megyei virilisták 1909. évre szóló névjegyzékét s megállapították az adók kétszeresen való számítását. A kiigazított névjegyzék most 15 napra közszemlére teszik s ez idő alatt felelősséggel lehet élni a megyei állandó bíráló választmányhoz.

— **Az iparhatóság ülése.** Nagybecskerek város iparhatósága ma délelőtt fél 11 órakor tartotta meg rendes heti ülését. A mai ülésen Lindmayer István órá és aranyműves üzlet vezetésére kapta meg a szükséges iparigazolványt. Az iparhatóság ezenkívül még több folyó és panaszos ügyet is intézett el.

— **Esküvő.** Ifj. Schwarz Frigyes torontálzserébeltaki segédjegyző ma délután esküdt hűséget néhai Kolpaszky Pál, volt nagybecskereki földbirtokos csinos és szeretetreméltó leányának, Etelka kisasszonynak. A polgári esküvő délután fél 5 órakor volt a nagybecskereki anyakönyvvezetői hivatalban, ahonnan az ifjú házaspár az ág. ev. templomba ment, ahol Jeszenszky Nándor lelkész adta rájuk az egyház áldását.

— **Installáció Rudolfsnádon.** Schummer Rezső rudolfsnádi új plébánost holnap, vasárnapon fogja nagy ünnepségek között javadalmába beiktatni Magyar Pál pápai kamarás plébános, mint püspöki biztos, ki e célból ma Rudolfsnádra utazott. A kir. kincstárt, mint kegyuraságot Menyhárt Károly kincstári ispán fogja képviselni.

— **A földmivelésügyi miniszter ajándéka.** Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter most legújabb Szőreg, Sándoregyház és Porgány községének 150—150, Ferenczszállás községének pedig 100 kötetből álló népkönyvtárat, a hozzávaló könyvesszekrények beszerzésére pedig 20—20 koronát adományozott.

— **Adományok.** A nagybecskereki róm. kath. árvaház jótévi közé újabb sorakoztak Mesznik Imre helybeli divatkereskedő és neje szül. Lowieser Vilma urnő, kik az árvaházi oltár felszerelésére 200 koronát, továbbá özv. Wassera Paulina urnő, ki egy ezüst misekehely beszerzésére szintén 200 koronát adományozott. A nemeslelkű adakozóknak ezuttal is hálás köszönetet mond a róm. kath. árvaház-egyesület.

— **Zsidók ujéve.** Izraelita polgártársaink ma ünneplik meg újévüket, mely a bibliai szá-

ót eltűnni egy nagy ajtóban, melynek vastag szőnyege összecuszkódott mögötte.

Követtem őt; közeledtem a függönyhöz, de nem láthattam senkit, de hallottam egy csomó arany és drágakő csengését s hosszú és dicsőséges gazdagságot kívántam az én Lucymnek.

Találkoztam vele még egyszer, utoljára, — még öregebb voltam. Négy ember vitte a vállán fekete hordágyra fektetve — nagyon sápadt volt az arca, mert meg volt halva. Mögötte a rokonok, a barátok, a sirató asszonyok serege, kik jajveszékelték hosszú fátyoláik alatt.

— Ejh, hát itt vagy kis Lucykém, mondtam neki. Ugyan hová mégy ezzel a gyászpompával, távol a házadtól, távol a várostól, távol az élettől?

Azt hittem, hasztalan beszélek; ritka dolog, hogy a halottak feleljenek az elhaladóknak, mind a mellett elhaló siri hang ütötte meg a fülemet.

— Megyek a síromba, — mondta. Ott ásták meg abban a kis temetőben, melyet az uttól jobbra látsz.

— Ah, milyen okosan teszed! — mondtam. Most igazán jól cselekszel. Megkaptad végre a legedesebb csókot, azt, mely örökre bezárja az ajkát. És a halál az a király, mely páratlan kincset, a béke és feledés hallgatag kincsét adta neked. Siessenek a sírásók, fektessenek a mély sírba és hantoljanak read sok-sok földet, hogy sohase halld többé a földi dolgok hiu moráját, az emberek még hiubb nyüzsgését.

Követtem őt. Nem sirtam. Alig láttam, mikor a sírba leeresztették, de hallottam a rá lapátolt föld tompa dübörgését és hosszú békés álmot kívántam az én Lucymnek.

Octave Mirbeau.

mitás szerint az 5669-ik esztendő. A mai ünnep alkalmából az izraelita templomban fényes istentisztelet lesz. Az esti ima fél 6 órakor kezdődik. 6 órakor lesz a Sächárisz, 8 órakor a Tóra kitétele, 9 órakor Muszaffal fejezik be az újévi istentiszteletet.

— **Adomány a kulturregyletnek.** Faur Kornél, az államépítészeti hivatal főnöke Draxler Brunó ur nevében 50 koronát adományozott a Torontálmegyei Magyar Közművelődési Egylet céljaira.

— **Kun László kanonok végrendelete.** Mint Temesvárról jelentik, tegnap hirdették ott ki a napokban elhunyt Kun László csanádgyházmegyei kanonok végrendeletét. Vagyonát három részre osztva hagyományozta, amelyből egyrészt a szülővárosában Nagyszentmiklóson föllállított növevelő intézetre hagyott.

— **Országos vásár Nagybecskereken.** Dr. Perisics Zoltán polgármester közhírré teszi, hogy a legközelebbi nagybecskereki országos vásárt október hó 8., 9., 10. és 11-dikén fogják megtartani.

— **Angol újságírók a délvidéken.** Mint Temesvárról jelentik, tegnap odaértek a Magyarország közgazdasági viszonyait s különösen agrár intézményeinket tanulmányozó angol mezőgazdasági újságírók. Az angol újságírókat, akik valamennyien a legelőkelőbb lapok munkatársai, a pályaudvaron Török Sándor főerdész, a vadászterelői erdészeti iskola igazgatója és a város nevében Bellai József kultúr tanácsnok üdvözölték. A kölcsönös üdvözlések után a vendégek kihajtottak a Vadászterelőbe, ahol Török Sándor igazgató vezetésével megtekintették az erdészeti iskolát. Este a „Koronaherceg” téli kertjében vacsora volt tiszteletükre. Az angol újságírók ma tovább utazta Herkulesfürdőre.

— **Hütelén asszony.** Czveity Milorád nagybecskereki napszámos már hosszabb idő óta élt együtt egy Radoszavlyevics Katalin nevű csinos asszonnal, aki azonban kezdte már unni a csendes házi életet s kalandra vágyott. Nemrégiben az asszony megösmékedett egy Neskovics Iván nevű legénnyel, akivel erősen kacérkodott. Ennek a kacérkodásnak most az lett a vége, hogy az asszony megszökött a szeretőjével, magával vite Czveitynek 800 korona megtakarított pénzét is. Czveity azonnal feljelentést tett a hütelén asszony ellen s a csendesség gyors intézkedésére sikerült is a szökevényeket még Óbecsén letartóztatni, ahonnan visszahozták őket Nagybecskerekre.

— **A visszatetsző szaga** és ize következtében oly nehezen bevehető csukamájolaj végre jó ízű és könnyen emészthető állapotban kapható a híres „Scott-féle Emulsió”-ban, mely minden gyógyszerárban árusítatik. (c)

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Kurucski Milán, gk. földmives és Radovancev Emilia gk. — Hódi Gyula, rk. napszámos és Koszó Rozália rk. — Rasa András, gk. napszámos és Kovács Ágnes rk. — Fleiner Alfréd, izr. kereskedő és Deutsch Janka izr. — Turinszki Miklós, gk. papucos és Klein Katalin rk. — Görld Frigyes, rk. üzletvezető és Szlávnics Márta rk.

Születések: Szauter Szilárd, rk. szobafestő, leánya. — Granesa Lajos, gk. házaló, leánya. — Nagy István, rk. napszámos, fia. — Gina Milán, gk. napszámos, leánya. — Izgarján Vitályos, gk. napszámos, fia. — Vukov Dusan, gk. földmives, fia. — Milenov Vitályos, gk. napszámos, leánya. — Marschal Mihály, rk. napszámos, leánya. — Milin György, gk. napszámos, leánya. — Lambity Illés, gk. földmives, leánya. — Csobanin Milán, gk. napszámos, leánya. — Gájin György, gk. napszámos, leánya. — Tiesz Kristóf, rk. ácssegéd, leánya. — Kovács Tamás József, rk. napszámos, leánya. — Kurucski Szvetozár, gk. napszámos, fia. — Vujin Lázár, gk. földmives, fia. — Gál István, rk. fogházor, fia.

Halálozások: Róth József, rk. 62 éves napszámos, agrárkodás. — Reckl Péter, rk. 63 éves asztalos, billentyük elégtelensége. — Sztojancsev Hajnalka, gk. 13 éves, izületi csusz. — Özv. Steinkrug Jánosné, szül. Kiebel Magdolna, rk. 66 éves, szívhüdes. — Kolb Izidorné, szül. Kohn Karolin, izr. 32 éves, végbélrák. — Hladik Mátyás, ág. ev. 17 éves pásztor, tüdővész. — Laczkó Pál, rk. 3 éves, gyermekaszály. — Moldován Anna, rk. 1 napos, tüdőlob. — Iljin Györgyné, szül. Jovanov Zsivana, gk. 19 éves, hasihagymáz. — Özv. Sziche Kelemenné, szül. Speer Anna, rk. 74 éves, városi szegény, aggkór. Laletin Lyubomir, gk. 2 éves, roncsoló toroklob. — Mosorinszki Mária, gk. 11 hónapos, görcsök. — Milanov Lázárné, szül. Taden Zsófia, gk. 56 éves, gutaütés. — Purkov Mileva, gk. 10 hónapos, bélhurut. — Ilin Vladimir, gk. 28 éves napszámos, tüdővész. — Poczik Éva, rk. 8 éves, bélhurut. — Hegedüs Ferenc, rk. 43 éves asztalos, tüdővész. — Milovanov Milán, gk. 55 éves szür-

szabó, tüdővész. — Kozlovacski András, gk. 70 éves földmives, aggkór.

— **Köztudomásu,** hogy köhögés, rekedtség és elnyálkásodásnál legbiztosabban hatnak a világ-hírű Egger-féle mellpasztillák, melyek a gyomrot nem rontják és kitünő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerárban és drogériában. Doboza 1 kor. és 2 korona. Próbadoz 50 fillér. Főraktár: Nádor-gyógyszertár, Budapest, VI., Váci-körút 17.

— **Egy népszerű.** A „Moll-féle sósborszesz” által a betegeknek egy époly gyógyhatásu, mint olesó szer nyújtak köszvényes és csuzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasítással együtt 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ö gyári jelvényével és aláírásával. (d)

A makacs meghülést

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsió

A Scott-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer ved-jegyét — a halászt — kérjük figyelmebe venni.

annyra kellemes ízű, hogy azok, akik nem bírják el a

közönséges csukamájolaj izét, könnyen, sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsió - val.

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsió sokkal jobb hatása az egészségre.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fill.

Kapható minden gyógytárban.

830f-7.1

Sport.

× **A nagybecskereki tennis-verseny.** Hirt adtunk már arról, hogy a múlt héten kezdődött el Nagybecskereken a tennis-verseny, amely nap-nap után nagy érdeklődés mellett folyt. Háromféle verseny volt. u. m.: férfi egyes, férfi és női vegyes és handicap verseny. Mind a három versenyen számos tenniszesező vett részt, a kik ugyszólván kivétel nélkül szép játszmákat produkáltak. A verseny, mely a Regatta-klub pályáján folyt le tegnap fejeződött be s a verseny eredménye a következő: A férfi egyesnél győztes lett báró Dániel Tibor. Ugyanitt első díjat nyert dr. Mihálovics István, míg a második díjat Enyedy Istvánnak ítélte oda a jury. A férfi és női vegyes győztesei Haidegger Valér és Kéler Taszilo, míg a handicap verseny első díjat dr. Mihálovics István, a második díjat Wadler Baba, a harmadik díjat pedig Enyedy István nyerte el. Tiszteletdíjat adtak: báró Dániel Tibor, Daniel Ferenc és a Regatta-klub, melyekért a rendezőség ez uton is hálás köszönetet mond.

× **Galamblovészlet Torontálban.** A torontáli galamblovő-egylet ez év október hó 25-én délelőtt 10 órakor tartja meg ösi versenyét a nagybecskereki kincstári erdőben, melynek programja és feltételei a következők:

I. Októberi Handicap. Díj 150 kor. I. és II-nak. 5 galamb, 24 méter. II. Gróf Harnoncourt Félix vándordíja. Három győzelemhez kötvé. Tiszteletdíj a II-nak. Védő: Demkó István 2, Kövér Lajos 1 győzelemmel. 6 galamb, 26 méter. III. Challenge Cup. Az egylet által felajánlva. Vándordíj 3 győzelemhez kötvé. Azonkívül 20 dr. cs. és kir. arany a győztesnek. Tiszteletdíj a II. és III-nak. 7 galamb. Minden hiányzó galambért 5 arany levonatik. 28 méter. IV. Double Ride. Díj 150 kor. I. és II-nak. 2 pár galamb, 22 méter. V. Vigasz-verseny. Tiszteletdíj I., II., III-nak. 4 galamb, 24 méter. Első helyen helyezettek kizárva. A nevezési díj mind az 5 versenyre 50 korona. Nevezési határidő 1908. október 10. A nevezési díj dr. Steinbach Béla egyleti pénztárosnak küldendő be. A verseny határozmányokért az egylet igazgatóságához kell fordulni. Bálnakéy András, galamblovő-egyleti igazgató.

Mi a legjobban bevált, a bel- és külföldi legelső tekintélyeitől és sok ezer orvosától ajánlott társzer egészséges és belbajban szenvedő gyermekek és felnőttek részére; nagy tápértékű, elősegíti az izom és csontképződést, szabályozza az emésztést és a használatban olesó. „A csecsemő” című tanulságos füzet ingyen kapható az eláruló helyeken vagy R. Kufeké-nél, Wien III.

Heti rovat.

— szeptember 26.

Indul a szezon.

Különös dolog, de tény, hogy amint az első felöltő megjelenik a láthatáron, megindul az ugynevezett szezon. Az elmúlás korszaka, amikor a természet nyugovóra tér, mozgásba hozza az embereket s megindul az Élet, a nagy tülekedés minden oldalon. Furesa dolog ez, mert hiszen az volna természetes, hogy mikor a természetben fölszendül az élet, megjelennek a ragyogó buja színek, amelyek lázongásba hozzák a vért, fölfriissítik az agyvelőt s a legelkeseredettebb emberekben is fölszáll valami derű, életkedv és szinte kedvünk volna játszó gyerek módjára ugrándozni s örvendeni a tündöklő napsugárnak — akkor kellene megindulni az életnek, a munkának. Hiszen a természet nagy világosságában volna igazi ereje és hatása a munkának. E helyett pedig az emberek elbujnak a ragyogó fény elől, összehúzzák energiájukat, mint az álmos macska a körmeit és alusznak. Lehet, hogy úgy okoskodnak, hogy mikor a nagy természet él, akkor ez az élet önmagában is elég életet jelent a földön s akkor kell mozogni, nyüzsgögni, lármázni, tevékenykedni, amikor odakünn megindul a nagy Pusztulás. Valószínűleg el akarjuk magunkkal felejteni a rettenetes enyészetet s mint a sötétben botorkáló gyermek, nagyokat kiabálunk, tele tudóval harsogunk, hogy ne halljuk az enyészet sivitő szelét s meggyőzzük magunkat, hogy igenis élünk, azért is élünk!

Azonban akárhogy is van, el kell fogadnunk, mert hisz magunk csináltuk, hogy a ragyogó életre következő szürke enyészetben s a nagy fehér világosság után ránk boruló homályban vagy vak sötétségben indul meg az élet: a szezon. Lázás eleveenség mindenfelé: utcákon, szalonokban, politikában, irodalomban, művészetben, társaséletben s bár didergünk a felöltőben s fázósan huzzuk össze tagjainkat a vézesen sivitő szélben s füleinket szeretnők bedugni, hogy ne halljuk meg, mint verődnek össze szomoruan, siránkozva a virágtalan, lombtalan száraz ágak, — dacosan kiáltjuk: azért is élünk!...

... És megindul a szezon. Még a mi kis városunkban is egyre-másra jelentkeznek az élet megnyilvánulásai. A krónikás nem kihalt tóba meríti a hálóját, amelybe máskor csak silány kavics akad, hanem a hullámzó, kavargó, csapkodó életvízbe, ahonnan minduntalan eléje ficáknak a csillogó fehérhátú halacszkák. Persze csak halacszkák, mert az ilyen kis vízben nagy zsákmányok nincsenek.

És megindult a szezon, az élet — a pihenésért. A dolgozó emberek, akiknek eddig alig volt pihenésük, egy napot akarnak a hét közül, amelyen kinyújtóztathassák fáradt izmaikat, a melyeket egész héten morzsolt, nyújt a munka. A hét a pihenésért folyó küzdelemmel indult meg. Mert sajnos, nálunk még harcolni kell a megérdemelt pihenésért is. A kereskedőségek gyülekeznek, csatáznak a teljes vasárnapi munkaszünetért, amelyben már valamennyi kulturálmunkásának van része, csak a mieinknek nem. Ki ne kívánna nekik sikert s ki gondolja azt, hogy meg lehet állítani a pihenésért való nagy harcot? Aki ilyesmit gondol, az nagyon naiv és nagyon szerencsétlen ember, aki pedig szembe száll vele és meg akarja akasztani, az a kulturának az ellensége, mert a kultúra fejlődése meg kívánja a pihent izmokat és idegeket.

... Lám a kulturregyesület is megpihent egy kevéssé a nyáron, hogy az őszszel friss erővel nekiinduljon a munkának. A pihenés alatt összegyűlt energia új eszméket, gondolatokat szül és cselekvésre ingerel. A kis torontáli kulturregyesület, amint azt a héten tartott üléséből láthatni, valósággal habzsolja a munkát. Rabokat oktat, új tankönyveket teremt, munkásgimnáziumot létesít, a vármegyében ismétlőtanfolyamokat szervez stb; és ha csak egy morzsányi eredménye is van a törekvéseinek, már nem dolgozott hiába.

... Közeledvén a színházi szezon is hangos katonazenekar kíséretében, önkéntelenül tollam alá kívánkozok a kulturregyesület üléséből

az a gondolat, hogy valamit kell tenni a színház erkölcsi és művészi színvonalának emeléséért. Mert sajnos, nagy tömegében a színház már nem igen szolgálja a kulturát. Az üzlet uralkodik ma a művészetben is és természetes, hogy az üzletnek nem a művészet, hanem az üzlet a fő. Általánosságban azon ma már rég túl vagyunk, hogy a színház nem teljesít kulturmissiót. Kellene ugyan, hogy teljesítsen s különösen kellene itt nálunk, ahol szeretnők, hogy a magyar szellem ragyogó fátyláként lobogjon és hódítsa a magyarságnak. Itt bizony különösen szükség volna a színházra a kultúra kocsijába fogni, hogy tisztultabb izlésű közönséget neveljen, vagy legalább megtartsa az igazi szép, nemes művészet iránt való vágyakozást, s az erre vágyó jó izlést. A jó izlésben nagy nagy darab kultúra van ám s ezért törekedni, ezért munkálkodni valóban kulturális munka.

... Szépen csilingel a hét eseményei közt az a kis szenzáció is, hogy a nagybecskereki fogházat szemelték ki az igazságszolgáltatás intézői a fiatal bűnösök számára. A fogház, a börtön ugyan sehogysem illik össze a gyermek, a fiatalság gyöngeségeivel s nem szeretetteljes javítással, hanem brutális erővel sujt le a fiatal megtévedőkre, akiknek büne nem a maguké, hanem a társadalomé, amely az utszélre, a pusztába üzi ki a nyomorultakat, hogy azután börtönbe juttassa, vagy nagykegyesen immár külön fogházba. Javításnak célozza ezt a böles földi igazságszolgáltatás, de bizony csak büntetés kerül ki belőle. Hanem azért haladásnak kell vennünk már ezt a föleszmélést is, hogy a fiatal megtévedetteket mégsem lehet úgy kezelni, mintha a bűnük csak egyedül a maguk büne volna. Egy kis lelkiismeretfurdalásra vall ez s ha a lelkiismeret megszólal, nincs még minden elveszve.

... Hangos pisztolydörrenéssel végződik a hét. Az apró eseményeket véres folt s kínos nyögés megrázó hangja zárja le. A társadalom általános képének egy kicsike mozzanata annak a fiatal kereskedőnek az élete és vége, amely tegnapelőtt egy revolverlövéllel a fülünkbe kiabált és szemünk alá került. A kiváltságosok tobzódása, a pénz hatalmának bűnös ereje csábítja, vonzza és rontja a tömegeket. A nincstelenek, a munkában görnyedők is úgy akarnak élni, mint azok, akik csak az élet gyönyörűségeit ismerik s akik hivalkodva tobzódnak a nyomorultak fölött, a legtöbbször azért, hogy irigyeljék őket. Így keletkeznek azután az összeszorított, nagy fenyegető öklök vagy a véres foltok a homlok, a szív körül s nagy csunya vértócsák hőmpölyögnek a lábaink alatt...

... És megindult a szezon...

Krónikás.

TÁVIRATOK

Általános kihallgatás a királynál.

Budapest, szept. 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király, aki igen jól érzi magát, hétfőn délelőtt a budai várpalotában általános kihallgatást ad.

Bogdanovics Lucián megerősítése.

Budapest, szept. 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király Bogdanovics Luciának pátriárkává történt megválasztását megerősítette. A szerb egyházi kongresszus október hó 3-dikán Karlóóczán ülést tart, amelyen fölolvassák a választást megerősítő királyi kéziratot, másnap október 4-ikén lesz pedig az új pátriárka ünnepies beiktatása.

A spanyol király útja.

Budapest, szept. 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Alfonz spanyol király és neje madridi jelentések szerint október harmadikáig maradnak Budapesten s onnan Bécsbe utaznak, ahol ötödikéig maradnak. Ötödiken a spanyol királyi pár Drezdába megy a szász király látogatására.

Budapesten egyébként nagyban folyó a fogadtatás a királyi pár fogadtatására s a főváros mindent elkövet, hogy a fogadtatás impozáns legyen.

A választói jog.

Budapest, szept. 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter lakásán most folynak a tanácskozások a választói jogról szóló reform dolgában. Tegnap és ma a függetlenségi párt alelnökeivel tanácskozott Kossuth. Jövő héten a párt többi vezető embereivel lesznek tanácskozások.

A választói jog reformja dolgában alakult ugynevezett ellenkoalíció tegnap a Vadszékürben tartott az érdekelt csoportok részvételével értekezletet, amelyen elhatározták, hogy együttesen, vállvetetten fognak harcolni a pluralis választói jog ellen és az általános titkos választói jog érdekében.

A szociáldemokrata párt lapja mai reggeli számában hivatalos adatok alapján a választói jogról szóló törvénytervezetet ismerteti. Erre vonatkozólag a félhivatalos Budapesti Tudósító közli, hogy a miniszteriumban több statisztikai kimutatást készítettek s e kimutatások egyike az, amit a Népszava közöl, amely a félhivatalos szerint bűnös visszaélés útján került a Népszavához.

A szociáldemokrata párt holnap a választói jog dolgában Bécsben tartandó osztrák értekezlet dolgában a fővárosban és országszerte nagy tüntetéseket és népgyűléseket rendez a pluralis választói jog ellen. A fővárosban holnap délután 2 órakor tüntető körmenet lesz, amely után nagy népgyűlést tartanak a Városligetben. A vidéken a következő helyeken lesznek népgyűlések a pluralis választói jog ellen: Kassa, Nagyvárad, Kolozsvár, Miskolcz, Nagykanizsa, Pozsony, Debreczen, Győr, Szeged, Eger, Gyöngyös, Arad, Pécs, Tatatóváros, Sopron, Zombor, Brassó, Zenta, Szabadka, Ujvidék, Gyulafehérvár, Versecz, Temesvár, Marosvásárhely, Segesvár, Nagykikinda, Székesfehérvár, Hatvan, Veszprém, Baja, Törökszentmiklós, Deés, Kiskunhalas, Kecskemét, Pancsova, Gyoma, Medgyes, Erzsébetváros, Székelyudvarhely, Fiume és Ujpest.

Beavatott körökben hangoztatják, hogy Andrassy Gyula grófnak választói reformjavaslata, amelyet ma még csak nagyon kevesen ismernek, igazi nagy államférfiúi munka Andrassynek a pluralis választójogon alapuló törvénytervezete állítólag sokkal megfontoltabb, célszerűbb és liberálisabb alapon van felépítve, mint sok olyan államban, hol szintén a pluralis rendszer van bevezetve. Ugyan e források szerint Andrassy ez új rendszer kiépítésénél csak addig ment, amennyit szükségesnek látott, hogy a magyarság hegemoniája biztosítva legyen Szociális szemmel nézve az új választói reformjavaslatot, konstataálni kell, hogy az nem szűkkeblű, amennyiben egészen új elemeknek biztosítja a valódi befolyást Magyarország állami életébe. A szociális életben való átalakulás a törvényjavaslat életbelépésével hírszerint nem lesz kisebb, mint amilyen a pluralis választójog nélkül az általános választó jog behozatala esetén volna és ami a pluralis választó jog révén különösen fontos, az az, hogy az Andrassy-féle javaslat behozatala esetén a magyar parlament nem oszol majd meg nemzetiségek szerint.

Az a hír, mintha az Andrassy-féle törvénytervezet behozatala a parlament elnapolásával szintén elodázást szenvedne, nem felel meg a valóságnak Andrassy szigoruan ragaszkodni fog ígéretéhez és a törvénytervezetét október 22-dikéig be fogja terjeszteni.

Öngyilkos ügyvédjelölt.

Budapest, szept. 26. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Rákóczi-utján Fehér Hattyu szállodában Sárosy Elek eperjesi ügyvédjelölt agyonlőtte magát. Tettének okát nem tudják.

Tőzsde a közbeeső zsidó ujev miatt zárva

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-t. (Budapest), heti jelentése a tőzsdetorgalmról és a pénzpiacról.

Budapest, szeptember 24.

A new-yorki kedvezőtlen lanyha tőzsdéhirek dacára a budapesti tőzsde irányzata igen élénk forgalom mellett megszilárdult, főleg a magyar pénzügyminiszternek az állami megrendelésekre vonatkozó nyilatkozatára.

A bank részvények közül igen élénk forgalom fejlődött ki magyar leszámítoló és pénzváltó-bank részvényekben, melyek árfolyama jóval emelkedett. A főérdeklődés a vasmű és gépgyári részvények felé irányult, melyek közül főleg a Danubius hajó és gépgyár részvények emelkedtek és a legmagasabb árfolyamon, 266 koronán zárultak. Fegyver és gépgyár részvények 312 árfolyam mellett kerestettek és a Ganz és Társa részvények 3025 árfolyamig emelkedtek. Vasmű részvények közül a rimamurányi vasmű részvények képezték kereslet tárgyát és 565 árfolyamon zárultak.

A helyi értékek közül előtérben álltak a villamossági részvények, melyek közül a budapesti általános villamossági részvények 305-re, a magyar villamossági részvények 297 koronára emelkedtek. Nagyobb árfolyam emelkedés várható még a fegyver és gépgyár, beocsini cementgyár, magyar cukoripar és a magyar fém- és lámpa-árugyár részvényeinél, mely vállalatok évi mérlegei igen kedvezőek.

Némi érdeklődés mutatkozik a közlekedési vállalati részvények közül a budapesti közuti vas-pálya és a városi villamos vasút részvényei iránt, melyekben igen élénk forgalom volt, előbbiek 552, utóbbiak 269 árfolyamra emelkedtek.

A közönség érdeklődése értékpapírok iránt napról-napra növekszik és a bankok nagyobb-mértvű vételmegebizásokkal vannak ellátva.

A hét nevezetesebb árfolyamváltozásai a következők voltak:

	szept. 17.	szept. 24.
4% magyar koronajáradék	93—	93—
magyar hitel részvény	747.50	749.50
osztrák hitel részvény	644.75	646.25
magyar leszámítoló és pénzv. részv.	478.25	486.25
rimamurányi vasmű részvény	558.75	564.25
Danubius hajó és gépgyár részv.	233—	264.50
budapesti közuti vas-pálya részvény	540.75	561.75

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1908. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:
Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 23 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.
Szegedről: (mótorkoosi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:
Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon regge 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
Csősztelekről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 ó. 29 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (mótorkoosi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunára reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Csősztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

MÉRLEGKÉPES

KÖNYVELŐ

elvállal olcsó díjazás mellett délutáni és esti órákra könyvelést és irodai munkákat.

Bővebb felvilágosítással e lap kiadóhivatala szolgál.

HÁZELADÁS.

Deák Ferenc-utca 7. sz. a. levő házamat előnyös fizetési feltételek mellett eladom. A ház áll 8 szobából, kényelmes mellék-helyiségekkel, villanyvilágítással és nagyon szépen parkirozott udvarral.

SOLYMOSSYNE BRÁJNER MÁRIA.

(551—x.27)

Hirdetések

felvétetnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.

Schicht szarvasszappana
a
legjobb

Fehérneműm' irigyelik,
Benne egy folt sem létesik;
S hogy oly szép fehér,
Megmondom miér?
Szappant csakis Schichtől vegyen,
S az is szarvas jegyű legyen.

Minden jó, anya

leányának a kelengyén kívül még a következő igen értékes tanácsot fogja adni: „Ovda fehérneműdet a közönséges, jóllehet olcsó szappanoktól. Csakis Schicht szarvasszappanával moss, akkor finom selymes váznaid, a kényes csipkék és, puha fanelek, valamint a többi fehérneműd is, legyen az fehér vagy színes, finom vagy durva, olyan marad mint az új, mert Schicht szarvasszappana kiméli és konszerválja a szövetet. Ha minden tisztítási célra kizárólag Schicht szarvasszappant fogod használni új otthonodban, sok fáradságot, munkát és pénzt fogsz magadnak megtakarítani.”

Tisztasága 30.000 koronával avatoltatik.

NYOMDÁSZ-
TANULÓNAK

egy jó családból való
fiu azonnal felvétetik.
Bővebbet e lap kiadó-
hivatalában.

lakás
azonnal kiadó.

Tudakozódní e lap kiadóhivatalá-
ban lehet.

766—x.17

HIRDETÉSEK

A hirdetések 1908. évi július hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdet, az maga ellen vét!

Hirdetések felvétetnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.

967/1908. sz.

879-3.2

Árverési hirdetés.

Közírré tételik, hogy az aurlházi

nagykorcsma melléképületeivel

együtt f. évi okt. hó 1-én d. e. 9 órakor Aurlháza község tanácstermében tartandó zárt írásbeli ajánlattal egybekötött szóbeli nyilvános árverés útján 1909. évi január hó 1-től kezdődőleg 3 (három) évre fog bérbe adatni.

Kikialtási ár évi 400 korona, melynek 10%-a bántépénzül készpénzben leteendő.

Aurlháza, 1908. évi szeptember 24.

A községi előljáróság.

Fektor

az egyetlen

hashajtó limonádé.

Kellemes ízű, gyors és biztos hatású.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt. Üvegje 80 fillér.

„KOLUMBUS” vegyészeti gyár részvénytársaság

Budapest, VIII., József-utca 16—18.

832—15.3

STOCK Cognac Medicinal

szavatoit valódi borpárlat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

615—40.10

RÁMPÁS

dr. Brájer Lajos
= szőlőjéből.

Literje 36 krajcár.

Kapható: =
Zápolya-utca I. sz.
(a házmesternél).

822—x.11

5546/1908. sz. A nagybecskereki járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

Nagytorák községben lemondás folytán üresedésben levő községi segédjegyzői, továbbá a községi irnok-végrehajtói állásra a pályázatot ezennel kihirdetem s felhívom mindazokat, kik ezen most hirdett állást elnyerni óhajtják, hogy ebbeli szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám f. évi október 20-ig nyujtsák be.

A segédjegyzői állás javadalmazása: 1000 kor. fizetés. Az irnok-végrehajtó javadalma pedig évi 720 korona fizetés.

Megjegyeztetik, a választás a pályázati hirdetés lejártá után külön határnapra fog kitézteni.

Nagybecskerek, 1908. évi szept. 23.

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

833—3.1

Egész új, nagyon elegáns

Gigg

(ló csapában jár) szerszám-
mal együtt

olcsón eladó.

SCHICKEDANZ, Écska.

Telefon 5. szám.

837—3.3

Szeged—nagykikinda—nagybecskereki egyesült h. é. vasut. — Érvényes: 1908. május hó 1-től.

Oda						Szeged—Karlova—Nagybecskerek.						Vissza					
Sz.-v. 4702 I—III.	Sz.-v. 4704 I—III.	Sz.-v. 4706 I—III.	Sz.-v. 4714 I—III.	Motorkocsi menetek 4708 4710 4716 II—III. osztály		146.						Motorkocsi menetek 4707 4709 4715 II—III. osztály		Sz.-v. 4718 I—III.	Sz.-v. 4703 I—III.	Sz.-v. 4701 I—III.	
645 10 ¹⁰	940	—	225	—	—	830	ind.	Budapest ny. p. u. (136)	—	—	—	115	—	630	—	715	
045 12 ³⁰	1138	—	422	—	500	1204	ind.	Kecskemét (136)	—	—	—	1121	—	445 221	—	408	
045 12 ³⁰	1148	—	451	—	555	1243	érk.	Kis-Kun-Félegyháza (136)	—	—	—	1054	—	420 717	—	325	
1222	1115	—	559	—	820	—	érk.	Szeged-Rókus (145)	—	296	627	1080	—	345	—	232	
155	110	—	332	510	940	630	ind.	Szeged (136 145)	—	714	1247	606	915	235	1232		
158	115	—	337	515	945	635	ind.	Uj-Szeged	—	710	1242	601	911	231	1228		
205	122	—	344	523	1000	643	érk.	Szőregh (136)	—	700	1214	552	901	223	1220		
206	124	—	347	524	1006	644	ind.	Szőregh	—	659	1233	548	854	221	1219		
213	133	—	357	532	1012	651	érk.	*Ó- és Uj-Szt.-Iván	—	652	1225	541	845	213	1211		
218	138	—	403	537	1019	656	érk.	*Vedresháza 3. sz. őrház (f. m. h.)	—	646	1220	536	836	208	1205		
227	146	—	412	545	1028	703	érk.	*Gyála	—	639	1214	529	829	201	1157		
234	153	—	425	552	1044	710	érk.	Szerb-Keresztur	—	632	1208	523	820	153	1149		
243	203	—	436	602	1057	720	érk.	*Kupuszina (r. h.)	—	621	1158	512	808	142	1138		
248	220	—	501	619	1105	737	érk.	Törökkanizsa	—	612	1150	503	789	134	1130		
312	234	—	518	634	—	751	érk.	Szanád	—	550	1129	441	733	112	1110		
321	—	—	529	—	—	800	érk.	Csóka	—	540	1120	432	721	101	1059		
322	243	—	544	644	—	801	ind.	Csóka	—	539	—	428	711	100	1057		
335	256	—	600	657	—	818	érk.	Tisza-Szt.-Miklós	—	527	—	419	657	1247	1044		
349	310	—	624	711	—	834	érk.	Pádé	—	512	—	404	639	1232	1029		
403	324	—	640	725	—	849	érk.	*Esztermajor	—	457	—	349	616	1216	1013		
415	336	—	700	737	—	901	érk.	Bocsár	—	445	—	337	602	1205	1001		
425	346	—	711	747	—	911	érk.	Karlova	—	435	—	324	549	1153	949		
V.v. 4712 I—III.	—	—	1021	850	—	504	érk.	Nagykikinda (147)	—	350	—	280	350	—	1110	V.v. 4711 I—III.	
610	409	—	713	657	—	—	ind.	Nagykikinda (147)	—	—	409	—	841	109	713	—	
350	220	—	—	—	—	—	ind.	Karlova (147)	—	—	303	—	754	1138	926	—	
444	401	801	—	755	—	—	érk.	Beodra	—	—	300	—	745	1129	916	—	
455	411	811	—	804	—	—	érk.	*Vinceéér	—	—	251	—	735	1119	915	—	
505	421	821	—	812	—	—	érk.	Török-Becse-Aracs	—	—	230	—	715	1059	842	—	
550	442	842	—	843	—	—	érk.	Kumán	—	—	203	—	657	1041	754	—	
610	500	900	—	901	—	—	érk.	Melencze	—	—	149	—	643	1027	738	—	
639	519	919	—	916	—	—	érk.	Elemér	—	—	131	—	622	1006	708	—	
701	535	935	—	932	—	—	érk.	Nagybecskerek	—	—	115	—	607	950	645	—	
718	550	950	—	947	—	—	érk.	Pancsova	—	—	—	—	—	—	—	125	
1209	1041	—	—	—	—	—	érk.	Szecsány (148)	—	—	—	—	—	810	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	érk.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Oda					Nagykikinda—Karlova.					Vissza				
Sz.-v. 4812 I—III.	Sz.-v. 4802 I—III.	Sz.-v. 4804 I—III.	Sz.-v. 4806 I—III.	Sz.-v. 4808 I—III.	147.					Sz.-v. 4801 I—III.	Sz.-v. 4803 I—III.	Sz.-v. 4805 I—III.	Sz.-v. 4807 I—III.	Sz.-v. 4811 I—III.
645 10 ¹⁰	—	—	940	225	ind.	Budapest ny. p. u. (136)	—	—	—	813	115710	630	—	715
755	445	985	122	355	ind.	Temesvár-Józsefváros (136)	—	—	—	—	—	285	—	—
351	700	1100	225	719	ind.	Nagykikinda (136)	—	—	—	610	841	104	426	1031
414	722	1120	245	739	ind.	*Váalom	—	—	—	544	821	1238	403	1003
430	737	1134	259	753	érk.	Karlova (146)	—	—	—	526	806	1220	351	953

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és bélbetegségeknél, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzült székrekedés, májbántalom, vértartás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e felső házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel, és a „Moll“ feliratu ónozáttal van zárva.

Moll-féle sóborszész nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer közkönyvi, csusz és meghülés egyéb következményeinél legismertebb napszer. —

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszékhely
Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek. A reklámban tessék határozottan MOLL A. aláírásait és védjegyeit ellátott készítményeket kérni.

Nagybecskerekén kapható Kellner József és Benkovich Mihály gyógyszer-táraitban.

5360/1908. sz. A nagybecskereki járás főszolgabírájától

Pályázati hirdetés.

Kistorák községben lemondás folytán megüresedett segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása évi 1000 kor. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy felszerelt kérvényeiket 1908. évi okt. 20-ig alólirothoz nyújtásák be.

A választás határnapját később fogom kitűzni.

Nagybecskerek, 1908. évi szept. 22.

Lowieser Imre,
főszolgabíró.

876-3.3

Hordó szüke miatt, hordók beküldése mellett

a folyó évi szüretre

literenkénti 56 fillér árban

előjegyzéseket elfogadok.

A szüret, melyen valódi tokajvidéki szamorodni készül, október 18-án kezdődik.

Szathmáry Kálmán
tulajdonos

867-3.3 Tolcsva (Zemplénmegye).

OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18. • • • WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81-83.

Benzinlokomobilok, benzinmotorok, szivógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje. Üzemeltetés óra-lóerőként 2-3 fillér. Több száz telep üzemenben. Kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

ELSŐRENDŰ SZOLID GYÁRTMÁNY.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket

Schlesz János és Társai Szászröszös	8 HP. esélő szerelvény	Takács Imre malomtulajdonos, Pávó 75 HP. szivógáz-telep
Magocsi János és Fial Monor (tanyák)	8 HP.	Stenger Vilmos Nagytopolovec 50 HP.
Papp János Ihárosbereny	8 HP.	Rosmann Samu Mocs (Kolozsm.) 40 HP.
Nagy J. Pál, Boglár	6 HP.	Herczeg József Magyarbánhegyes 30 HP.
Ifj. Pál István, Orda (Boglár mellett)	4 HP.	és még számos nagy uradalomba. 83-51-38

BUZIÁSI PHÓNIX ASVÁNYVIZ

KITÜNŐ HATÁSÚ VESE- ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL SZÉNSAVDUS, KELLEMES, SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTESÍTETT rendkívül üdítő asztali viz.

ÜDÍT GYÓGYIT! ORVOSILAG AJÁNLVÁ!

Ívgyógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Nagybecskerekeli főlerakat: **WEHNER JÓZSEF** ügynöksége. Kapható Schlessinger D. fűszerkereskedésében (a főpostával szemben), minden fűszerüzletben, vendéglőben és kávéházban. 791-153.128

SZEILER KRISTÓF, N-ELEMÉR.

ELADÓ egy jóforgalmu, konkurencia nélküli, 36 lőerejű benzinnemű hengermalom, a malom telkén jókarban levő összes épületekkel.

A forgalmat hét szomszédos község szolgáltatja. Bővebb felvilágosítást ad:

Szeiler Kristóf tulajdonos, N.-Elemér.

578-1.1

Somatose (Hus-tojásfehér)

emeli a legrövidebb idő alatt az erőállapotot.

Kapható a gyógyszerárakban és 287a-20.10 drogua-üzletekben.

Akar megházasodni?

Hölgyekről, köztük vannak testi hibákkal, vagy törvénytelen gyermekkel bírók is) kiknek hozományja 5000-100.000 kor. közt váltakozik, megbízásokat kapunk, hogy számukra alkalmas leg-jelk-i szorozzunk. Csak azon urak (ha vágyunk) azok is) irjanak alábbi címre, kiknél a gyors házasság nem utózik akadályra. L. Schlessinger, Berlin 18. 653-104-23

Rámpás

Saját termésű, vörös vagy fehér literenkint

60 fillérért

kapható

WEITERSCHAN J.
fűszerkereskedésében
Hunyadi- és Aradaci-utca.

874-8.2

LEGJOBB MINŐSÉGŰ HAZAI GYÁRTMÁNYÚ OKMÁNY, IRÓ ÉS FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSÉBEN

Steckenpferd liliumtejszappan

a legenyhébb kézi-szappan.

285-20.15

ÓH JAJ! Köhögés, rekedtség és elnyájkasodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboz 1 és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR“ gyógyszer-tár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható: Nagybecskerekén: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jakoby Ármán, Kellner József, 880-26.1 Vági Sándor. Bégaszentgyörgy: Szerdahelyi Károly, gyógyszerészeknél.